

Okruhy k závěrečným zkouškám studijního programu CŽV:

Studium k rozšíření odborné kvalifikace zaměřené na přípravu učitelů 1. stupně ZŠ

Okruhy k závěrečné zkoušce z psychologie a patopsychologie dětí mladšího školního věku

1. Předmět a význam psychologie, základní psychologické pojmy (psychika, osobnost, prožívání, chování, introspekce). Determinace lidské psychiky, přístupy k determinaci, význam znalosti determinace v edukačním procesu.
2. Kognitivní procesy a osobnost (čítí, vnímání, paměť, představivost, myšlení a řeč, pozornost). Vliv genetiky a prostředí na vývoj kognitivních procesů. Význam kognitivních procesů v rámci výchovy a vzdělávání žáka.
3. Emoce a osobnost. Citové stavy, reakce, vztahy, vlastnosti emocí, projevy emocí. Emoce žáka v podmínkách edukačního procesu, vliv emocí na učení žáka.
4. Motivace a osobnost. Definice motivace, motivační faktory, druhy motivace, motivační tendence. Naučená bezmocnost. Odměny a tresty v pedagogickém procesu, psychologický dopad na motivaci žáka.
5. Charakteristika vývojového období předškolního věku. Vývojové změny v předškolním věku, vývoj motoriky. Kognitivní, emoční a sociální charakteristika předškolního období. Význam hry.
6. Charakteristika vývojového období mladšího školního věku. Vývojové změny v mladším školním věku. Kognitivní, emoční a sociální charakteristika dítěte v mladším školním věku. Adaptace na školu a školní prostředí, osobnost učitele. Současný životní styl dítěte v mladším školním věku.
7. Psychologické otázky školní zralosti a připravenosti dítěte pro vstup do školy, diagnostické metody zjišťující školní zralost. Příčiny nepřipravenosti pro vstup do školy a jejich náprava. Kresba dítěte předškolního věku.
8. Dětská kresba, vývoj dětské kresby, vývoj kresby postavy. Specifika kresby postavy u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

9. Význam dětského výtvarného projevu. Zásady práce s výtvarným projevem dětí. Kresba jako prostředek k poznávání osobnosti dítěte. Další možnosti práce s dětským výtvarným projevem.
10. Pedagogická psychologie a její zaměření. Učení a osobnost žáka, definice učení. Druhy učení a jejich praktické využití v pedagogickém procesu. Zákony učení (zákon motivace, zpětné vazby, transferu, opakování). Učení a emoce.
11. Sociální psychologie, předmět zkoumání. Sociální skupina (definice, dělení). Školní třída jako sociální skupina, diagnostika školní třídy. Normy skupiny, konformita, socializace.
12. Problematika socializace, socializace v předškolním a mladším školním věku. Morálka a její vývoj. Sociální percepce, definice, význam, chyby v sociální percepci.
13. Zátěžové situace, chování jedince v zátěžových situacích. Stres, frustrace, frustrační tolerance. Konflikt, druhy konfliktů. Zvládání zátěžových situací, zvládání stresu.
14. Psychická deprivace, definice. Základní psychické potřeby. Typy deprivace. Podmínky vzniku deprivace. Projevy psychické deprivace. Psychická subdeprivace. Psychická deprivace v dospělém věku.
15. Týrané a zneužívané dítě, syndrom CAN. Příčiny vzniku. Fyzické týrání. Psychické týrání. Sexuální zneužívání. Zanedbávání, hlavní ukazatele zanedbávání.